

REAKREDITACIJA
Poljoprivrednog fakulteta u Osijeku
Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Datum posjeta i mjesto:
22. i 23. travnja 2013., Osijek

Lipanj, 2013.

**SASTAV STRUČNOG POVJERENSTVA ZA PROVOĐENJE REAKREDITACIJE
POLJOPRIVREDNOG FAKULTETA SVEUČILIŠTA JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U
OSIJEKU:**

- profesor Borut Bohanec, Ph.D., Biotehniška fakulteta, Univerza v Ljubljani, Slovenija (nije sudjelovao u posjetu)
- dr. sc. Jelena Đugum, Ministarstvo poljoprivrede, Hrvatska
- profesor Clemens Karl Peterbauer, Ph.D., University of Natural Resources and Life Sciences, Beč, Austrija
- profesor Jarmo Juga, Ph.D., Department of Agricultural Sciences, University of Helsinki, Finska
- Nikola Zima, student, Prehrambeno-biotehnološki fakultet, Sveučilište u Zagrebu, Hrvatska

Podrška radu Stručnog povjerenstva:

- mr. sc. Sandra Bezjak, koordinatorica, Agencija za znanost i visoko obrazovanje
- Nika Matjanovski, pomoćna koordinatorica, Agencija za znanost i visoko obrazovanje
- Marko Hrvatin, prevoditelj tijekom posjeta
- Vlatka Derenčinović, prof., prevoditeljica Izvješća, Agencija za znanost i visoko obrazovanje

Sadržaj

UVOD.....	4
1. KRATKI OPIS VREDNOVANOG VISOKOG UČILIŠTA.....	4
2. RAD STRUČNOG POVJERENSTVA	8
DETALJNA ANALIZA NA TEMELJU STANDARDA I KRITERIJA ZA REAKREDITACIJU	9
1. UPRAVLJANJE VISOKIM UČILIŠTEM I OSIGURAVANJE KVALITETE.....	9
2. STUDIJSKI PROGRAMI.....	10
3. STUDENTI	12
4. NASTAVNICI	13
5. ZNANSTVENA I STRUČNA DJELATNOST	14
6. MOBILNOST I MEĐUNARODNA SURADNJA.....	16
7. RESURSI: STRUČNE SLUŽBE, PROSTOR, OPREMA I FINACIJE.....	17
ZAVRŠNO IZVJEŠĆE I PREPORUKE STRUČNOG POVJERENSTVA AKREDITACIJSKOM SAVJETU AGENCIJE ZA ZNANOST I VISOKO OBRAZOVANJE	19
3. PREDNOSTI (SNAGE).....	19
4. NEDOSTACI (SLABOSTI)	19
PREPORUKE ZA UNAPREĐENJE KVALITETE	20
1. UPRAVLJANJE VISOKIM UČILIŠTEM I OSIGURAVANJE KVALITETE.....	20
2. STUDIJSKI PROGRAMI.....	20
3. STUDENTI	21
4. NASTAVNICI	21
5. ZNANSTVENA I STRUČNA DJELATNOST	21
6. MOBILNOST I MEĐUNARODNA SURADNJA	22

UVOD

1. Kratki opis vrednovanog visokog učilišta

NAZIV VREDNOVANOGA VISOKOG UČILIŠTA: Poljoprivredni fakultet u Osijeku

ADRESA: Kralja Petra Svačića 1d, 31 000 Osijek

ZVANJE, IME I PREZIME ČELNIKA VISOKOG UČILIŠTA: prof. dr. sc. Vlado Guberac

ORGANIZACIJSKA STRUKTURA: dekan, Fakultetsko vijeće i ustrojbene jedinice fakulteta: zavodi, katedre, laboratoriji, radionice, pokušališta i tajništvo. Fakultetsko vijeće ima sljedeće stalne odbore i povjerenstva:

- Odbor za diplomske ispite
- Odbor za izdavačku djelatnost
- Povjerenstvo za opće akte
- Povjerenstvo za nastavu
- Povjerenstvo za poslijediplomske studije
- Povjerenstvo za provjeru ispunjavanja uvjeta za izbore u zvanja
- Etičko povjerenstvo.

POPIS STUDIJSKIH PROGRAMA:

Na Poljoprivrednome fakultetu u Osijeku studenti od 2005. godine (osim smjera Hortikultura, koji je ustrojen 2008. godine) upisuju sveučilišni preddiplomski studij Poljoprivrede, na kojem student može odabrati pet smjerova:

1. Agroekonomika
2. Bilinogojstvo
3. Hortikultura
4. Mehanizacija
5. Zootehnika.

Preddiplomski sveučilišni studij Poljoprivrede traje tri godine. Student tijekom studiranja na sveučilišnome preddiplomskome studiju Poljoprivrede stječe ukupno 180 ECTS bodova.

Nastava na diplomskom studiju izvodi se u četiri semestra, odnosno traje dvije godine. Na Poljoprivrednom fakultetu izvode se sljedeći diplomski studiji:

1. Agroekonomika
2. Bilinogojstvo, smjerovi:
  - Biljna proizvodnja
  - Ishrana bilja i tloznanstvo
  - Oplemenjivanje bilja i sjemenarstvo
  - Zaštita bilja
3. Ekološka poljoprivreda
4. Mehanizacija
5. Povrčarstvo i cvjećarstvo
6. Voćarstvo, vinogradarstvo i vinarstvo, smjerovi:
  - Voćarstvo i Vinogradarstvo
  - Vinarstvo
7. Zootehnika, smjerovi:
  - Hranidba domaćih životinja
  - Lovstvo i pčelarstvo
  - Specijalna zootehnika.

Svi diplomski studiji Poljoprivrednoga fakulteta ustrojani su 2005. godine, osim diplomskih studija Povrčarstva i cvjećarstva i Voćarstva, vinogradarstva i vinarstva koji su ustrojani 2009. godine. Tijekom studija na diplomskim studijima studenti stječu 120 ECTS bodova.

Na Poljoprivrednome fakultetu izvodi se poslijediplomski doktorski studij Poljoprivredne znanosti sa sljedećim smjerovima:

1. Agroekonomika
2. Agrokemija
3. Oplemenjivanje bilja i sjemenarstvo
4. Zaštita bilja
5. Stočarstvo
6. Hranidba životinja i tehnologija stočne hrane
7. Lovstvo i kinologija
8. Tehnički sustavi u poljoprivredi.

Na Poljoprivrednome fakultetu izvodi se pet poslijediplomskih specijalističkih studija:

1. Poslijediplomski specijalistički studij „Kakvoća i sigurnost animalnih proizvoda“
2. Poslijediplomski specijalistički studij „Proizvodni sustavi u stočarstvu“
3. Poslijediplomski specijalistički studij „Svinjogojstvo“
4. Poslijediplomski specijalistički studij „Upravljanje poljoprivrednim gospodarstvom“
5. Poslijediplomski specijalistički studij „Zaštita bilja“.

Preddiplomski stručni studij Poljoprivrednoga fakulteta prilagođen je Bolonjskome procesu.

Studenti se mogu odlučiti za sljedeće smjerove:

1. Agrarno poduzetništvo
2. Bilinogojstvo (usmjerenje: Ratarstvo)
3. Mehanizacija u poljoprivredi
4. Zootehnika.

Stručni studiji traju tri akademske godine (šest semestara) i stječe se ukupno 180 ECTS bodova.

BROJ STUDENATA:

- 630 redovnih
- 341 izvanrednih.

BROJ NASTAVNIKA:

- 100 stalno zaposlenih nastavnika
- 14 vanjskih suradnika.

BROJ ZNANSTVENIKA (doktora znanosti, izabranih u zvanja, zaposlenih u radnom odnosu s punim radnim vremenom):

- 89 znanstvenika izabranih u znanstveno-nastavna zvanja
- 11 znanstvenika izabranih u nastavna zvanja.

UKUPNO PRIHODI: (u kunama): 49.178.143,56 HRK

PRIHODI IZ PRORAČUNA – MZOŠ: (u postotcima): 88 %

PRIHODI OD VLASTITE DJELATNOSTI: (u postotcima): 12 %

KRATKI OPIS VREDNOVANOG VISOKOG UČILIŠTA:

Visoka poljoprivredna škola u Osijeku osnovana je 1960. godine. Sve do osnivanja Sveučilišta u Osijeku 1975. godine kada Poljoprivredni fakultet postaje sastavnicom osječkoga sveučilišta, Visoka poljoprivredna škola u Osijeku bila je u sastavu Sveučilišta u Zagrebu. Poput ostalih sastavnica Sveučilišta, Fakultet je obavezan djelovati u skladu s općim aktima i drugim propisima Sveučilišta. Akti koje je usvojio Poljoprivredni fakultet sukladni su s prethodno navedenim dokumentima Sveučilišta. Poljoprivredni fakultet u potpunosti udovoljava sveučilišnim propisima. Organizacijska struktura Poljoprivrednoga fakulteta sukladna je sa Statutom fakulteta kojeg je usvojilo Fakultetsko vijeće 19. ožujka 2009. godine.

Misija Fakulteta

Samoanaliza navodi kako je fakultetska "misija razvijati i sustavno unapređivati dinamično i multidisciplinarno istraživačko okružje, u kojem će se maksimalno iskoristiti svi istraživački potencijali te će unapređenje postojećih i razvoj novih znanja biti konstanta. Takvo okružje osigurava izvrstan transfer najnovijih znanja i vještina studentima i omogućava im mjesto među vodećim agronomskim stručnjacima, koji će najnovije znanstvene spoznaje primijeniti u proizvodnoj praksi. Fakultet istraživačkim okružjem, obrazovanjem agronomskih stručnjaka i kontinuiranim razvojem znanja i vještina potrebnih za cjeloživotno obrazovanje služi zajednici i doprinosi razvoju društva u cjelini."

Vizija Fakulteta

Samoanaliza navodi kako je fakultetska vizija "postati vodeća istraživačka i nastavna ustanova u području biotehničkih znanosti u regiji. Fakultet će do 2020. godine postati prepoznatljiv u određenim područjima istraživanja, u kojima će postići izvrsnost na međunarodnoj razini i aktivno se uključiti u Europski istraživački prostor (ERA) te će se na području jugoistočne Europe profilirati kao biotehnički centar izvrsnosti za transfer znanja u gospodarstvo."

2. Rad Stručnog povjerenstva

Rad Stručnog povjerenstva temeljio se na Samoanalizi koju je izradio Poljoprivredni fakultet u Osijeku. Studijski posjet održan je 22. i 23. travnja 2013. godine. Za vrijeme posjeta Fakultetu Stručno povjerenstvo održalo je sastanke s predstavnicima sljedećih skupina:

- Upravom Fakulteta
- radnom grupom za izradu Samoanalize
- studentima koji su se odazvali javnom pozivu za razgovor
- prodekanom za nastavu i studente, voditeljima studijskih programa i nastavnicima
- prodekanom za znanost i međunarodnu suradnju, voditeljima znanstvenih projekata
- voditeljima zavoda
- administrativnim osobljem
- asistentima i znanstvenim novacima.

Stručno povjerenstvo također je posjetilo predavaonice, laboratorije, računalne prostorije i prostorije studentske službe. Članovi povjerenstva posjetili su i nekolicinu predavanja te kratko razgovarali s prisutnim studentima.

Tijekom posjeta Stručnom povjerenstvu su podršku pružali djelatnici Agencije za znanost i visoko obrazovanje zaduženi za organizaciju i administrativnu podršku.

DETALJNA ANALIZA NA TEMELJU STANDARDA I KRITERIJA ZA REAKREDITACIJU

1. Upravljanje visokim učilištem i osiguravanje kvalitete

U Samoanalizi se navodi kako je Poljoprivredni fakultet u Osijeku respektabilna visokoškolska ustanovi na kojoj je trenutno upravljanje i osiguravanje kvalitete zadovoljavajuće. Djelatnici Fakulteta usmjereni su na istraživački rad na projektima te transfer stečenih znanja u nastavni proces i u gospodarstvo. Fakultet uspijeva privući dovoljan broj studenata svojim postojećim studijskim programima. Međutim, Samoanaliza navodi kako je postojeće programe potrebno poboljšati kako bi postali još atraktivniji budućim studentima. Također je uočena potreba za detaljnim definiranjem ishoda učenja. Svakako su moguća poboljšanja u izradi studija na engleskome jeziku koji bi privukli strane studente i doprinijeli većoj internacionalizaciji Fakulteta.

Uprava Fakulteta u Samoanalizi navodi kako je istraživačka aktivnost na Fakultetu intenzivna i provodi se kroz niz domaćih i međunarodnih projekata, financiranih iz različitih izvora. Postoji potreba za definiranjem jasnih kriterija za ocjenu znanstvene izvrsnosti i njeno nagrađivanje. Poboljšanja su moguća i u učinkovitijem prijavljivanju na natječaje za financiranje projekata iz EU fondova, naročito onih koji će postati dostupni Hrvatskoj nakon pristupanja Europskoj uniji 1. srpnja 2013. godine. Kako bi se taj cilj postigao, potrebno je ojačati međunarodnu mobilnost i znanstvenu suradnju.

Zapažanja Stručnog povjerenstva na temelju Samoanalize, studijskog posjeta Fakultetu i održanih sastanaka:

1.1. Fakultet prednjači u strateškom razmišljanju u odnosu na ostatak Sveučilišta donošenjem strategije Fakulteta prije donošenja sveučilišne strategije. Strateški ciljevi razvijeni su na osnovi SWOT analize. No, nije potpuno jasno na koji su način dionci bili uključeni u strateško planiranje. Također, misija nije jasno definirana i fokusirana.

1.2. Postojeća organizacijska struktura Fakulteta sastoji se od mnogo hijerarhijskih nivoa i velikog broja malih katedri. Potrebno je preispitati na koji način pojednostaviti postojeću strukturu i učiniti ju učinkovitijom. Fakultet bi također trebao izbjegavati preklapanja u strukturi katedri s drugim fakultetima.

1.3. Fakultetska strategija usklađena je sa sveučilišnom jer poljoprivreda predstavlja jedan od prioriteta Sveučilišta. Fakultet je također bio uključen u postupak donošenja Sveučilišne strategije.

1.4. Čini se kako je misija Fakulteta definirana tako da odgovara postojećoj strukturi i aktivnostima umjesto da opisuje buduće ciljeve.

1.5. Visoko učilište osigurava kvalitetu svih svojih aktivnosti - provodi studentske i nastavničke ankete te ankete o procjeni kvalitete nastave i znanstvenog rada. Fakultete je ustrojio propise za osiguravanje kvalitete, među kojima i *Priručnik za osiguranje i unapređenje kvalitete* kao i Povjerenstvo za osiguranje i unaprjeđenje kvalitete obrazovanja.

1.6. Potrebno je uspostaviti formalne postuke za kontinuirano prikupljanje podataka o fakultetskim aktivnostima i njihovim ishodima. Samoanaliza može poslužiti kao odličan temelj za usporedbu u budućim vrednovanjima.

1.7. Mjere za poboljšanje kvalitete donose se temeljem rezultata studentske i nastavničke ankete. O rezultatima anketa raspravlja se na sastancima odgovarajućih fakultetskih povjerenstava.

1.8. Fakultet provodi kontinuirano praćenje mentora i ima razvijene kriterije za praćenje kvalitete znanstvenog rada.

1.9. Donešen je Etički kodeks. Do sada je zabilježen samo jedan slučaj povrede Etičkog kodeksa i provedena je procedura sukladno odredbama kodeksa. Nisu otkriveni slučajevi plagijata. Na Fakultetu se ne koristi softver za otkrivanje plagijata.

2. Studijski programi

Uprava u dokument Samoanalize Poljoprivrednog fakulteta u Osijeku navodi zadovoljstvo postojećim stanjem. Fakultet je useljen u novu zgradu i kupljene su površine za pokušališta. Na

Fakultetu su zadovoljni stalnim praćenjem postojećih studijskih programa koja se provode s ciljem podizanja kvalitete studiranja. Broj nastavnika je dostatan za rad s grupama studenata. Postojeće stanje moguće je poboljšati boljom organizacijom stručne prakse za sve studente te uključivanjem predstavnika studenata, završenih studenata i predstavnika iz privrede u analizu postojećih studijskih programa. Trebalo bi uvesti nove studijske programe sukladno znanstvenim dostignućima i potrebama poljoprivredne proizvodnje.

Zapažanja Stručnog povjerenstva:

2.1. Studijski programi revidirani su 2005. godine, nakon uvođenja Bolonjskog procesa, no postoji potreba za dodatnom revizijom kako bi oni postali još konkurentniji i atraktivniji. Ovaj proces trebao bi uključivati razne dionike, poput potencijalnih poslodavaca završenih studenata.

2.2. Upisne kvote na nekoliko studijskih programa smanjene su zbog smanjenog interesa studenata, niske prolaznosti i velikog broja studenata koji su odustali od studija.

2.3. S obzirom na velik broj studenata koji odustaju od studija kvote na diplomskim studijima nisu popunjene. Stoga se može zaključiti da su upisne kvote previsoke. Potrebno je preispitati upisne kriterije kako bi se privuklo studente koji bi bili motiviraniji za studij. Prolaznost na prvoj godini preddiplomskih studija je niska.

2.4. Ishodi učenja još nisu utvrđeni na razini kolegija.

2.5. Fakultet bi trebao ispitati postizanje ishoda učenja.

2.6. Postojeća ECTS strukutra čini se idealnom, ukoliko odražava stvarnu situaciju. Međutim, neobično je da svi kolegiji nose isti broj ECTS bodova. Potrebno je preispitati postojeći sustav, vidjeti dodjeljuju li se ECTS bodovi ravnopravno i predstavlja li jedan ECTS bod jednaku količinu rada na različitim studijskim programima.

2.7. Studijski programi međunarodno su priznati.

2.8. Nastavnici koriste različite strategije poučavanja. Komentari studenata o nastavničkim metodama bili su pozitivni.

2.9. Dodatni sadržaji čine se prikladnima.

2.10. Fakultet se susreće s ozbiljnim ograničenjima vezanim uz znanstveno-istraživački rad i studentsku praksu. Fakultet je dobio zemljište od 3 hektara na području Općine Erdut te je kupio 3 hektra vinograda s planom izgradnje objekata potrebnih na pokušalištu za studente.

3. Studenti

U dokumentu Samoanalize Poljoprivredni fakultet Sveučilišta u Osijeku navodi zadovoljstvo suvremenim prostorom koji omogućava kvalitetno izvođenje nastave. Broj nastavnog kadra je odgovarajući, a omjer nastavnika i studenata je dobar. Broj zainteresiranih i upisanih kandidata na studije Poljoprivrednoga fakulteta povećao se.

Fakultet, nadalje, izražava zabrinutost u sljedećem: veliki broja studenata koji napuštaju studij, oblik i opseg podrške studentima tijekom studiranja (pripremni seminari, dopunska predavanja i vježbe), organizacija izvođenja stručne prakse, trenutna motiviranosti studenata te nehomogenost i različito predznanje studenata.

Zapažanja Stručnog povjerenstva:

3.1. Uvođenjem državne mature poboljšana je kvaliteta prethodnog znanja studenata ali ono još uvijek nije jednako kod svih studenata. Motivacija studenata je niska. Fakultet bi trebao ponovno razmotriti upisne kriterije.

3.2. Fakultet pruža podršku studentima u izvannastavnim aktivnostima.

3.3. Uveden je sustav mentorstva i imenovani su voditelji studijskih godina.

3.4. Fakultet brine o razini studentskog standarda.

3.5. Uspostavljene su razne metode za provjeru znanja. Postoji mogućnost žalbe.

3.6. Nedavno osnovan Alumni klub još nije vrlo aktivan. Postavljena su visoka očekivanja za klub.

3.7. Predstavnici studenata u Fakultetskom vijeću imaju pravo glasa i sudjeluju u postupcima donošenja odluka.

3.8. Fakultet je uložio u marketing i privlačenje studenata organiziranjem znanstvenog dana i smotre sveučilišta te organizira posjete fakultetima u susjedstvu.

3.9. Studenti imaju mogućnost iskazati svoje mišljenje.

3.10. Studenti su upoznati s poboljšanjima koja proizlaze iz njihovih aktivnosti i sudjelovanja u radu upravljačkih struktura.

4. Nastavnici

U Samoanalizi se navodi kako broj znanstveno-nastavnog osoblja i asistenata zaposlenih na Fakultetu u potpunosti omogućava provođenje nastave. Omjer nastavnika i studenata, koji se kreće između 1:13 i 1:14, pogodan je za održavanje kvalitetnoga nastavnoga procesa. Nastavnici su u prosjeku dobili vrlo dobre ocjene u studentskoj anketi bez obzira na to što odaziv studenata nije bio posebno visok.

Fakultet nastavni proces na svim razinama pokriva vlastitim kadrom te je udio vanjskih suradnika od 2% gotovo zanemariv. U analizi nastavnih opterećenja može se primijetiti određeni nesrazmjer u nastavnom opterećenju pojedinih nastavnika. Taj je problem potrebno sustavno riješiti analizom studijskih programa.

Povjerenstvo je također primjetilo kako je veću motiviranosti za nastavni i znanstveno-istraživački rad moguće postići izgradnjom sustava nagrađivanja izvrsnosti na nastavnoj, znanstveno-istraživačkoj i stručnoj razini.

Pokrivenost nastavnoga procesa nastavnim materijalima je dobra, sa značajnim udjelom literature čiji su autori nastavnici Fakulteta.

Zapažanja Stručnog povjerenstva:

4.1. Struktura nastavnika i suradnika u skladu je sa strateškim ciljevima i na odgovarajući način pokriva temeljne discipline.

4.2. Svojom politikom razvoja ljudskih potencijala Fakultet je osigurao dovoljan broj nastavnika i suradnika, kao i zapošljavanje asistenata i znanstvenih novaka.

4.3. Na Fakultetu je stalno zaposleno 89 nastavnika izabranih u znanstveno-nastavna zvanja i 11 nastavnika izabranih u nastavna zvanja. Fakultet ima mali broj vanjskih suradnika. Pokrivenost nastave vlastitim kadrom izabranim u znanstveno-nastavna zvanja je visoka (u rasponu od 80 do 100%, ovisno o studijskom programu).

4.4. Fakultet potiče nastavnike da sudjeluju u programima mobilnosti i različitim tečajevima profesionalnog usavršavanja. Program pedagoško-psihološko-didaktičko-metodičke izobrazbe obavezan je za sve nastavnike. Fakultet nagrađuje svoje najbolje nastavnike kupnjom znanstvene opreme ili dodjeljivanjem znanstvenih novaka. Znanstvene novake s doktoratom potiče se tako što im se omogućava odlazak na konferencije.

4.6. Fakultet provodi nacionalne kriterije i nema razvijene dodatne kriterije.

4.7. Na Fakultetu je prepoznat problem neuravnoteženog radnog opterećenja.

4.8. Djelatnici Fakulteta izvode dio nastave na veleučilištima u Slavonskome Brodu, Križevcima i Požegi te na Agronomskom i Prehrambeno-tehnološkom fakultetu Sveučilišta u Mostaru, ali te obaveze ne ugrožavaju njihove nastavne i znanstveno-istraživačke aktivnosti na matičnom Fakultetu.

5. Znanstvena i stručna djelatnost

Uprava u Samoanalizi navodi kako se izdavačka djelatnost Fakulteta temelji na izdavanju udžbenika, knjiga, zbornika radova sa znanstvenih i stručnih skupova, periodičnih i drugih službenih publikacija. Djelatnici Fakulteta izdaju udžbenike i knjige iz područja poljoprivrede (biljna proizvodnja, stočarstvo, tloznanstvo, agroekonomika, ekološka proizvodnja, mehanizacija u poljoprivredi).

Zaposlenici Poljoprivrednoga fakulteta u posljednjih pet godina objavili su ukupno 275 A1 znanstvenih radova, od kojih je 140 rezultat suradnje s djelatnicima visokih učilišta i znanstvenih organizacija u zemlji te 71 s djelatnicima međunarodnih znanstvenih i

visokoobrazovanih institucija. Deset najznačajnijih radova citirano je 148 puta. Objavljena su 354 rada A2 kategorije, što je prosječno 4,91 rada po znanstveniku te 481 rad A3 kategorije.

Fakultet izražava djelomično zadovoljstvo postojećim stanjem znanstveno-istraživačke djelatnosti. Prema podacima iz Samoanalize pokazatelji znanstvene i stručne aktivnosti usporedivi su sa sličnim institucijama u regiji, ali su niži od onih na fakultetima u Sloveniji. Dalje se navodi kako Fakultet nedovoljno potiče znanstveno-istraživačku djelatnost te kako nije uspostavljen odgovarajući sustav ocjenjivanja i nagrađivanja najuspješnijih istraživača, odnosno nema sustavne kategorizacije znanstvenih postignuća.

Uprava u Samoanalizi navodi sljedeće aktivnosti za poboljšanje kvalitete znanstveno-istraživačke djelatnosti:

1. definirati prioritetna područja istraživanja te kriterije za formiranje i održavanje istraživačkih skupina;
2. povećati broj i kvalitetu znanstvenih radova, poticati interdisciplinarna i međuinstitucionalna istraživanja;
3. osnovati Centar za istraživanja u primijenjenim životnim znanostima;
4. usvojiti Pravilnik i izgraditi sustav nagrađivanja izvrsnosti.

Zapažanja Stručnog povjerenstva:

5.1. Iako se u Strategiji Poljoprivrednog fakulteta za razdoblje 2011./2012.-2015./2016. navode strateški ciljevi znanstveno-istraživačke djelatnosti, potrebno je, kao što je i navedeno u Samoanalizi, definirati prioritetna područja istraživanja.

5.2. Fakultet surađuje s drugim znanstvenim organizacijama i gospodarskim subjektima, većinom iz Hrvatske i regije, a minimalno s institucijama izvan regije.

5.3. Fakultet je svjestan nedostatka međunarodne prepoznatljivosti u području istraživanja.

5.4. Svake godine provodi se interna analiza rada znanstvenih novaka i asistenata. Također se organizira i Znanstveni forum s ciljem poticanja novaka i asistenata. Fakultet osigurava financijsku potporu za sudjelovanje na konferencijama.

5.5. Postoji plan za donošenje i provedbu politike poticanja znanstvene izvrsnosti (npr. plan nagrađivanja najuspješnijih znanstvenika).

5.6. Fakultet je izradio i provodi politiku poticanja znanstvenog objavljivanja. Međutim, većina radova objavljuje se u časopisima s nižim faktorima odjeka što je, uz relativno mali ukupan broj objavljenih radova, glavni razlog što je Fakultet nisko rangiran, odnosno nije rangiran na međunarodnim rang listama sveučilišta.

5.7. Fakultet prati različite dokaze o vlastitoj znanstvenoj produktivnosti.

5.8. Fakultet podržava stručnu djelatnost.

6. Mobilnost i međunarodna suradnja

Intenzitet međunarodne suradnje na Fakultetu značajno je povećan u posljednjih nekoliko godina. Prepoznata je potreba za ulaganjem dodatnih napora u poboljšanje kvalitete međunarodne suradnje putem jačanje aktivnosti unutar postojećih ugovora o suradnji te sklapanja novih bilateralnih ugovora. To će zahtijevati veću uključenost nastavnika Fakulteta u aktivnosti vezane za međunarodnu suradnju.

Sukladno podacima iz Samoanalize mobilnost nastavnika u trajanju duže od 6 mjeseci je malobrojna i u budućnosti je potrebno poticati nastavnike da se prijavljuju na natječaje. Mobilnost studenata (dolazna i odlazna) također je nezadovoljavajuća i svakako je treba poticati različitim mjerama vezanim za informiranje studenata o programima mobilnosti.

Zapažanja Stručnog povjerenstva:

6.1. Fakultet omogućava unutarnju mobilnost studenata.

6.2. Potrebno je osigurati aktivnu podršku studentima vezano uz mobilnost.

6.3. Stupanj mobilnosti nastavnika nije vrlo visok.

6.4. Fakultet je uključen u udruženja srodnih institucija iz susjednih zemalja. Potrebno je ojačati suradnju s udruženjima iz zemalja EU.

6.5. Ne izvode se programi na engleskom jeziku što predstavlja prepreku dolaznoj mobilnosti.

6.6. Na Fakultetu je mali broj studenata u Erasmus razmjeni.

6.7. Zaposlenici Fakulteta uočavaju važnost i potrebu za ostvarivanjem međunarodne suradnje zbog privlačenja više sredstava iz fondova EU namijenjenih financiranju znanosti.

7. Resursi: stručne službe, prostor, oprema i financije

Uprava Poljoprivrednog fakulteta izražava zadovoljstvo zbog preseljenja u novu zgradu u Osijeku čime su osigurani izvrsni uvjeti za nastavni i znanstveno-stručni rad. U usporedbi s ostalim sastavnicama Fakultet raspolaže najvećom ukupnom površinom, najvećim brojem laboratorija i najvećim brojem nastavnika što doprinosi zadovoljstvu trenutnim stanjem. Također izražava zadovoljstvo brojem i opremljenošću kabineta i predavaonica, informatičkom opremljenošću, opremljenošću knjižnice te funkcionalnošću opremljenih laboratorija.

Uprava Fakulteta je zadovoljna odnosom s jedinicama lokalne samouprave te s gospodarskim subjektima jer ova vrsta suradnje rezultira značajnim tržišnim prihodom i bitno doprinosi kvaliteti rada Fakulteta.

Međutim Uprava Fakulteta svjesna je problema nedostatka djelatnika. Postoji potreba za zapošljavanjem najmanje 22 djelatnika (administrativnog 6, tehničkog 10 i pomoćnoga osoblja 6) za učinkovito djelovanje i kvalitetu rada. Osim toga, ukupno 30 prostorija (laboratoriji i praktikumi) uopće nije opremljeno (bez namještaja i opreme) što nije zadovoljavajuće stanje. Jedan od problema je i nedostatak vlastitih površina za pokuse i praksu u ratarskoj i stočarskoj proizvodnji jer Fakultet u ovom trenutku raspolaže jedino hortikulturnim površinama (vinogradi).

Fakultet planira provesti poboljšanja vezana uz:

- istraživačku opremu (osuvremenjavanje postojeće opreme i kupnja novih uređaja);
- raspoložive baze radova i knjižne građe u knjižnici (posebice mogućnost spremanja znanstvenih radova iz najkvalitetnijih baza podataka).

Zapažanja Stručnog povjerenstva:

- 7.1. Predavaonice su odgovarajuće kvalitete.
- 7.2. Omjer nastavnog i nenastavnog osoblja je pogodan.
- 7.3. Fakultet treba poraditi na daljnjem usavršavanju administrativnog osoblja.
- 7.4. Potrebno je bolje opremiti laboratorije – mnogi laboratoriji još uvijek ne raspolažu osnovnom opremom.
- 7.5. Laboratoriji koji jesu opremljeni ne raspolažu sofisticiranijim instrumentima.
- 7.6. Zbog nedovoljnog broja udžbenika i ograničenog pristupa bazama podataka potrebno je uložiti više napora kako bi se poboljšale usluge knjižnice.
- 7.7. Osigurana je financijska stabilnost. Plaće zaposlenika plaćaju se iz državnog proračuna.
- 7.8 Vanjski izvori financiranja znanosti trenutno vrlo su ograničeni. Fakultet treba poticati aktivnosti za privlačenje dodatnog financiranja.

ZAVRŠNO IZVJEŠĆE I PREPORUKE STRUČNOG POVJERENSTVA AKREDITACIJSKOM SAVJETU AGENCIJE ZA ZNANOST I VISOKO OBRAZOVANJE

U posljednjih pet godina provedena su brojna poboljšanja u radu Fakulteta. To se naročito odnosi na preseljenje u novi prostor što je znatno poboljšalo kvalitetu nastave i radne uvjete za zaposlenike. Broj i kvalifikacije nastavnog kadra omogućavaju provođenje nastave, a omjer nastavnika i studenata je optimalan. Studijski programi i stupnjevi studiranja u skladu su s bolonjskim preporukama. Čini se kako je suradnja s ostalim organizacijama, poput ministarstava i gospodarskih subjekata aktivna, s obzirom na broj fakultetskog osoblja na stručnim pozicijama/članstvima. Snažna povezanost s gospodarstvom većinom je vezana uz stručne studije, ali i uz znanost i poslijediplomske studije.

3. PREDNOSTI (SNAGE)

1. Fakultetska strategije razvijena je prije sveučilišne strategije. Zaposlenici i vanjski dionici bili su uključeni u strateško planiranje.
2. Izrazito dobri i moderni resursi.
3. Povoljan omjer nastavnika i studenata.
4. Plaće za zaposlenike plaćaju se iz sredstava državnog proračuna i promjene vezane uz vanjske izvore sredstava financiranja ne utječu na stalne zaposlenike.
5. Pozitivne povratne informacije studenata o studiju i nastavnicima.

4. NEDOSTACI (SLABOSTI)

2. Neki laboratoriji i prostorije nisu još u potpunosti opremljeni.
3. Nedostatak resursa za provođenje sveobuhvatnih eksperimenata na biljkama i životinjama.
4. Niska prolaznost i velik broj studenata koji napuštaju studij na prvoj godini negativno utječe na broj studenata na diplomskom studiju.
5. Nedovoljan broj radova objavljenih u međunarodnim časopisima s relativno visokim faktorom odjeka.
6. Loša međunarodna prepoznatljivost te niska mobilnost zaposlenika i studenata.
7. Nedostatak vanjskih izvora financiranja znanstveno-istraživačke djelatnosti.

PREPORUKE ZA UNAPREĐENJE KVALITETE

1. Upravljanje visokim učilištem i osiguravanje kvalitete

- Nova strategija trebala bi biti usredotočena na jačanje znanstvenih potencijala i nastavu temeljenu na znanstvenim istraživanjima.
- U skladu s tim treba razmotriti sažimanje i redefiniranje vizije i misije.
- Međunarodna prepoznatljivost Fakulteta povećala bi se kada bi Sveučilište zauzelo zadovoljavajuće mjesto na rang listama svjetskih sveučilišta za pojedina područja, što zahtijeva objavljivanje većeg broja A1 radova u istaknutim međunarodnim časopisima.
- Treba razmotriti mogućnost smanjivanja broja zavoda kako bi se pojednostavila administracija.

2. Studijski programi

- Više napora potrebno je uložiti u privlačenje uspješnih studenata sa snažnom motivacijom za studij.
- Prva godina preddiplomskih studija trebala bi sadržavati elemente koji će studentima učinkovito ukazati na buduće mogućnosti u agrobiznisu te povećati njihovu motivaciju da završe studij.
- Potrebno je preispitati ulogu stručnih studijskih programa ukoliko je naglasak strategije nastava temeljena na istraživanju. Jasno razlikovanje veleučilišta, koja izvode stručne studije, i sveučilišta, koja izvode sveučilišne studije, moglo bi osigurati viši status za obje vrste institucija. Ovakva strateška rasprava najvjerojatnije bi se trebala provoditi na razini Sveučilišta, ali i Fakultet bi mogao i trebao dati svoj značajan doprinos.
- Trebalo bi povećati broj studenata magistarskog i doktorskog studija. To zahtjeva smanjenje broja studenata koji napuštaju studij i povećanje prolaznosti na diplomskim studijima.
- Treba Fakultet učiniti atraktivnijim međunarodnim studentima većim brojem kolegija koji će se izvoditi na engleskom jeziku.

- Treba jasnije definirati ishode učenja za pojedinačne kolegije i stupnjeve.
- Potrebno je provjeriti broj ECTS bodova modula i kolegija te procijeniti odražava li jednaka količina ECTS bodova po modulu jednako radno opterećenje studenata.
- Preporučuje se korištenje udžbenika na engleskom jeziku na diplomskim studijima.

3. Studenti

- Prednost prilikom regrutiranja potencijalnih studenata trebalo bi dati gimnazijalcima s postignutim dobrim rezultatima na državnoj maturi.
- Fakultet bi prilikom upisa trebao mjeriti koliko su studenti motivirani završiti studij. Studenti koji napuštaju studij zahtijevaju dodatan rad, koji je bez koristi za Fakultet.
- Potrebno je povećati napore vezane uz mentorstvo studenata prve godine studija u svrhu povećanja prolaznosti.

4. Nastavnici

- Trebalo bi osigurati jednaku raspodjelu radnog opterećenja nastavnika.
- Trebalo bi ojačati međunarodnu mobilnost nastavnika.
- Nastavnicima bi trebalo omogućiti više vremena za njihov znanstveno-istraživački rad (češća razdoblja bez zaduženja u nastavi).
- Predlaže se uvođenje sustava nagrađivanja za postignute izvrsne akademske rezultate (obrazovne i znanstveno-istraživačke).

5. Znanstvena i stručna djelatnost

A) Znanstveno-istraživačka djelatnost

- Potrebno je razviti istraživačku strategiju koja će uključivati prioriteta područja znanstvenih istraživanja.
- Potrebno je povećati međunarodnu prepoznatljivost Fakulteta kako bi se omogućila partnerstva s ostalim visokim učilištima i znanstvenim institutima prilikom

prijavljivanja na projekte iz fondova EU. To općenito uključuje povećanje broja znanstvenih publikacija, uključujući onih objavljenih u suradnji s međunarodnim partnerima.

- Trebalo bi povećati broj A1 radova u istaknutim međunarodnim recenziranim časopisima.
- Trebalo bi povećati sudjelovanje u međunarodnim konzorcijima. Osobito je važno tražiti načine ostvarivanja suradnje s partnerima koji su uspješni u dobivanju projekata iz sredstava fondova EU.
- Potrebno je poticati izlaganja na međunarodnim znanstvenim skupovima u svrhu povećanja prepoznatljivosti zaposlenika Fakulteta na međunarodnoj sceni.

B) Stručna djelatnost

- Znanstvenike bi trebalo poticati da koriste sredstva iz međunarodnih fondova. Fakultet bi mogao osigurati financijsku i stručnu podršku znanstvenicima prilikom prijave projekata. Projekte koji se financiraju iz fondova EU moguće je prijavljivati i u suradnji s malim i srednjim poduzećima. Vrlo često 'gospodarske' projekte jednostavnije je provesti od onih znanstvenih.
- Važno je osigurati prijenos rezultata istraživanja u praksu. Primjena rezultata u praksu nije samo zadatak znanstvene organizacije već bi partneri iz gospodarstva trebali biti uključeni u istraživačke projekte kako bi se osigurao brz i učinkovit prijenos znanja.
- Važno je izvještavati u popularnim časopisima o rezultatima istraživanja. Također je moguće organizirati javne seminare za moguće korisnike u suradnji s partnerima iz gospodarstva kako bi se stvorilo zanimanje za rješavanje problema u poljoprivredi temeljeno na znanosti.
- Važno je dobivati povratne informacije dionika i lokalnog gospodarstva. Fakultet bi mogao uspostaviti savjetodavni odbor sastavljen od predstavnika gospodarstva u svrhu jačanja rasprave i primanja kontinuiranih i izravnih povratnih informacija .

6. Mobilnost i međunarodna suradnja

- Trebalo bi povećati međunarodnu znanstveno-istraživačku suradnju.

- Trebalo bi povećati dolaznu i odlaznu mobilnost studenata. To zahtijeva veći broj kolegija koji se izvode na engleskom jeziku, povećanje financijskih sredstava za mobilnost i pojačanu aktivnost sveučilišnog Ureda za međunarodnu suradnju u promicanju i jačanju internacionalizacije. Nastavnici bi trebali poticati studente da dio studija provedu na drugim sveučilištima te im pomagati u pronalaženju stručne prakse.
- Fakultet bi mogao pojačati regionalnu suradnju vezano uz poslijediplomski studij, primjerice, izvođenjem zajedničkih programa s ostalim sveučilištima iz regije, što bi rezultiralo razvojem specijaliziranih programa visoke kvalitete. Suradnja bi se mogla proširiti i na diplomske programe.

7. Resursi: stručne službe, prostor, oprema, financije

- Vanjski izvori sredstava financiranja znanosti trenutno su ograničeni. Mnogo se očekuje od članstva Hrvatske u EU-u i povećanja sredstava za financiranje znanosti iz programa EU-a. Hrvatska je do sad imala pristup fondovima EU-a za financiranje znanosti ali je iskoristivost tih sredstava bila niska. Trebalo bi razviti jasnu strategiju o načinima kako povećati iskoristivost sredstava EU-a u budućnosti. Može se, primjerice, provesti detaljna analiza znanstvenih instituta i sveučilišta koji su bili uspješni u dobivanju sredstava, a posebice onih koji su bili koordinatori na projektima EU-a. Najozbiljnije se preporučuje jačanje suradnje s tim institucijama, odlazak većeg broja znanstvenika na znanstveno-istraživačke institute u okviru mobilnosti i povećanje broja zajedničkih znanstvenih radova. To bi povećalo prepoznatljivost Fakulteta i poboljšalo mogućnosti za uključanjem u konzorcije koji prijavljuju projekte financirane iz fondova EU-a. Ured za međunarodnu suradnju Sveučilišta trebao bi imati dovoljan broj stručnjaka kako bi pomogao u provođenju ovih aktivnosti. Zbog svoje veličine Fakultet nije u mogućnosti zaposliti vlastite stručnjake.
- Kako su nacionalna sredstva za financiranje znanosti vrlo ograničena, važno je održavati dobre odnose s partnerima iz gospodarstva.
- Postojeći resursi za provođenje eksperimenata na biljkama su ograničeni. Ne postoje resursi za provođenje eksperimenata na životinjama. Stoga je važno osnažiti suradnju s Poljoprivrednim institutom Osijek koja bi omogućila pristup znanstvenim

resursima. Suradnja s ostalim regionalnim znanstvenim institutima s odgovarajućim eksperimentalnim znanstvenim resursima također je od neophodne važnosti.